

Motion till riksdagen 2006/07:Sk15

**av Anne-Marie Wallouch m.fl. (v)
med anledning av prop. 2006/07:96**

Skatt på trafikförsäkringspremier m.m.

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen beslutar avslå proposition 2006/07:96 Skatt på trafikförsäkringspremier m.m.

Regeringens förslag

Propositionen behandlar förslag till en lag om skatt på trafikförsäkringspremier. Genom denna skatt kommer enligt förslaget fordonsägarna att bära statens kostnader för bl.a. sjukpenning och sjukersättning för de befintliga trafikskadorna. Förslaget sägs också vara utformat för att styra mot ökad trafiksäkerhet. Den föreslagna skatten är en del av finansieringen av de omfattande skattelättnader som föreslagits i budgetpropositionen för 2007.

Förslaget innebär att skatt skall betalas på premie för trafikförsäkring och på trafikförsäkringsavgift. Skattskyldiga är enligt förslaget de försäkringsgivare som meddelar trafikförsäkring. När det gäller skatt på trafikförsäkringsavgifter är Trafikförsäkringsföreningen skattskyldig. Skatt tas enligt förslaget ut med 32 procent av den intjänade premien för trafikförsäkring och med 22 procent av den mottagna trafikförsäkringsavgiften.

I propositionen föreslås som en följd av huvudförslaget att en justering görs i inkomstskattelagen (1999:1229) av värdet på bilförmån. En rad övriga följdändringar av mer textmässig karaktär i annan lagstiftning föreslås också.

Bakgrund

Det ekonomiska offentliga trygghetssystemet är ett av våra redskap för att utjämna klass- och könsskillnader samt att fördela resurser över livet. Social-

Fel! Okänt namn på

försäkringssystemet är konstruerat så att det bidrar till en solidarisk omfördelning av ekonomiska resurser mellan kvinnor och män, mellan lågavlönade och högavlönade och mellan olika perioder i individernas liv. Denna omfördelning sker genom skatter och avgifter. På så sätt kan socialförsäkringssystemet mildra marknadskrafternas och familjelivets ofta orimliga snedfördelning av makt och resurser.

Socialförsäkringssystemet, så som det är uppbyggt, är inte bara nödvändigt för mottagarnas välfärd, utan har betydelse för hela samhällsekonomin funktion och för välfärden för alla medborgare. Genom socialförsäkringarna samlas många individers riskpremier ihop för att sedan kunna finansiera ersättningar till individer vid situationer som inte drabbar alla lika och samtidigt.

Regeringen har tydligt deklarerat att man avser att genomföra genomgripande förändringar i socialförsäkringssystemets konstruktion. Man avser att skapa ett system med mer "raka rör" mellan vad som betalas in och vad som betalas ut. Pensionssystemet är förebilden.

Vänsterpartiets ställningstagande

Det förslag som regeringen nu lägger fram i propositionen om skatt på trafikförsäkringspremier skall ses som ett medvetet inledande steg från regeringens sida att privatisera socialförsäkringssystemet. Regeringen avser låta den privata trafikförsäkringen ta över den allmänna sjukförsäkringens åtagande i de fall där trafikskador har genererat kostnaden, och den föreslagna skatten på trafikförsäkringspremier är utformad som en övergångslösning inför kommande förändringar i denna riktning.

Retoriken handlar om att öka riskmedvetandet med direkta individuella kopplingar till försäkringskostnaden. Regeringen säger sig göra bedömningen att en reformering av trafikförsäkringen kommer att medföra stora samhällsekonomiska vinster i form av ökad trafiksäkerhet, förbättrad rehabilitering och minskade skadekostnader.

Det finns naturligtvis ett samband mellan trafikolyckor och samhällets kostnader för sjukvård, sjukpenning och sjukersättning. Men enligt Vänsterpartiet är regeringens förslag inte rätt väg att gå vare sig för att minska trafikolyckor eller samhällets kostnader.

Samhället kan mycket väl verka för minskad alkoholkonsumtion, minskad rökning, minskat antal döda i trafiken m.m., men det är inte rökarna, alkoholkonsumenterna eller trafikanterna som ensamma skall betala för kostnader orsakade av rökning, alkohol och bilresor. Det är inte heller så att alla bilister är orsak till ökade kostnader för sjukvård, sjukpenning och sjukersättning.

Genom den generella välfärden betalar alla skatt, men det betyder inte att alla använder alla tjänster lika mycket. Det finns med säkerhet människor i en kommun som betalar skatt och ändå inte besöker biblioteket som ju finansieras via skattsedeln. De som inte har bil är ändå med och finansierar gatukostnaderna via skatten. På samma sätt som människor som inte använder biblio-

Fel! Okänt namn på

tek och gator inte kan utkräva en sänkning av skatten kan inte de som använder bil inte utkrävas ett särskilt kostnadsansvar för detta.

Bilismen har omfattande sociala konsekvenser och orsakar stora miljöproblem. Detta försöker staten motverka via bensinskatter, fordonsskatter och andra skatter. Det går därför naturligtvis att ifrågasätta om dessa skatter är tillräckligt höga för att finansiera bilismens kostnader. Men att privatisera sjukförsäkringen via trafikförsäkringen är ett sätt att bryta upp en första bit mark för att sedan kunna följa efter med andra speciallösningar för vissa grupper försäkringstagare. Det är inte otänkbart att andra så kallade riskgrupper, som rökare och diabetiker, skulle komma att inrymmas i sådana lösningar.

En ökad privatisering av socialförsäkringarna slår mot vissa grupper mer än andra och kommer kraftigt att bidra till fördjupade klass- och könsskillnader i landet. Ohälsoproblematiken är redan en av de största orättvisorna i Sverige och är starkt kopplad till den sneda fördelning av makt och resurser som präglar vårt samhälle. Förespråkarna för mer privatiserade system brukar hänvisa till att individen skall påverka genom sin makt som kund. Men valfriheten i ett privatiserat system är godtyckligt beroende av en persons hälsa, kön och ställning på arbetsmarknaden. Det är tveksamt om något försäkringsbolag skulle erbjuda en kvinna i fertil ålder något skydd mot inkomstbortfall i samband med föräldraledighet. Vidare skulle personer som kroppsarbetar relativt sett dra på sig högre försäkringskostnader än andra eftersom deras livräntor måste träda in så mycket oftare. Därmed skulle LO-arbetare riskera att få ett sämre försäkringsskydd i ett privatiserat system.

Sedan ett antal år tillbaka har marknaden och inslagen av privata försäkringar vuxit på hela socialpolitikens område. Det gäller inte minst privata sjukvårdsförsäkringar. Försäkringsbolagen ställer i dessa sammanhang ofta krav på att få tillgång till patientjournaler för att kunna utesluta, alternativt höja, premierna för personer som riskerar höga sjukvårdskostnader. Förutom att det bidrar till gräddfiler i vården och åsidosättande av den beslutade prioriteringsordningen där, så sker en uppluckring av förtroende och legitimitet för det offentliga trygghetssystemet. Vi ser redan idag hur funktionshindrade har begränsade möjligheter att ta privata sjukförsäkringar eftersom försäkringsbolagen anser att det skulle innebära en alltför stor risk för att de skall tvingas betala ut ersättning.

En grundstomme i det generella välfärdssystemet är att alla solidariskt delar på kostnaderna och därmed även på riskerna. En ökad privatisering urholkar jämlikheten i socialförsäkringssystemen och bidrar kraftigt till ökade klyftor. Därför är det av stor vikt att den generella karaktären i försäkringssystemen bevaras och stärks. Mot denna bakgrund bör propositionen om skatt på trafikförsäkringspremier m.m. avslås. Detta bör riksdagen besluta.

Stockholm den 16 april 2007

Anne-Marie Wallouch (v)

Ulla Andersson (v)

Kalle Larsson (v)

Marianne Berg (v)

Peter Pedersen (v)